

Verslag dorpsvergadering Kuntich 20 januari 2025

Aanwezig 48 Kuntichnaren (aanwezigheidslijst opvraagbaar)
Duur: 19.30-22.00 uur

In dit verslag zijn de deelverslagen verwerkt van de tafelgespreksleiders, maar ook de opmerkingen van dorpsgenoten die er niet bij konden zijn en ons vooraf of achteraf geïnformeerd hebben.

0 INLEIDING

0.1 Doel van de vergadering

Met deze dorpsvergadering willen we ingaan op de uitnodiging van het stadsbestuur om input te geven voor een buurtplan. We verzamelen zoveel mogelijk voorstellen en opmerkingen over alle domeinen van het openbare leven, maar in het bijzonder over die thema's waarover in het nieuwe bestuursakkoord concrete informatie gevraagd wordt:

- Plan voor een buurthuis
- Speelplan (in ons geval Buurtparkplan)
- Groenplan
- 'Stoepenplan' (eigen term): hoe we het helpen ruimen van bladeren en sneeuw willen aanpakken.

0.2 Verantwoording initiatiefnemer

Waarom het Kuntichcomité? Volgens het bestuursakkoord moet het beleidsplan (waarin de buurtplannen worden opgenomen) begin april klaar zijn. We hebben dus een zéér scherpe deadline. Uit tijdnood heeft het Kuntichcomité daarom niet eerst een brede coalitie van verenigingen en instanties proberen samen te stellen. Bovendien heeft het Kuntichcomité van bij het begin (2019) altijd een brede werking nagestreefd.

- Missie: dorpsraad (belangen van het dorp verdedigen, inspraak en participatie verzekeren) en zorgzamebuurtvorming.
- Niet gebonden aan een doelgroep (niet enkel voor senioren, kinderen, gezinnen, muzikanten, wielrenners, enz., maar voor het hele dorp) of een thema (niet enkel voor concerten, kerstactiviteiten, enz.).
- Niet concurrentieel, maar aanvullend.
- Gericht op maximale samenwerking met lokale instanties en verenigingen (waarvan de meeste vertegenwoordigd zijn op deze dorpsvergadering).

Het belangrijkste argument is natuurlijk onze participatietraditie. We 'kanaliseren' klachten en voorstellen, d.w.z. verzamelen, behandelen, doorgeven aan en bepleiten bij de lokale overheid, opvolgen. We doen dat via website, Facebook, nieuwsbrieven, mailverkeer, algemene vergaderingen, persoonlijke contacten en

- onze werkgroepen mobiliteit en RO,
- Kinderparlement en Seniorenparlement, inspraakorganen voor geleidingen die traditioneel moeilijker aandacht krijgen.

We hebben momenteel goede contacten met de lokale overheid.

Onze participatie-inspanningen zijn de laatste jaren vooral zichtbaar geworden in onze inzet voor het behoud van het buurtpark, onze voorstellen voor het masterplan Kuntich en de oppositie tegen het ingediende (maar intussen geweigerde) plan voor een wooncomplex in de Maalderijweg (aan de spoorwegbrug, zie verder).

0.3 Tijdspad (voorlopig)

13/1	Overleg Seniorenparlement
14/1	Overleg Kinderparlement
20/1	Dorpsvergadering 1
22/1	Overleg met school
29/1	Overleg werkgroep RO
5/2	Overleg werkgroep Milieu (OH)
...	Overleg KLJ, ...
...	Redactie versie 0.1
15/2	Versie 0.1 klaar
...	Besprekingsronde 2
11/3	Dorpsvergadering 2
...	Redactie versie 0.2
28/3	Indienen versie 0.2

1 BUURTWERKING

1.1 Buurtambassadeur

Tijdens de inleiding kwam het initiatief van het stadsbestuur aan bod om in elke buurt (dus ook in elke deelgemeente) een buurtambassadeur aan te stellen.

De burgemeester benoemt buurtambassadeurs. Deze vrijwilligers zijn het eerste aanspreekpunt voor deelgemeenten en buurten. Zij dragen de waarden en de missie van de stad uit. Zij brengen problemen én oplossingen in kaart. Ze staan in voor het uitbouwen van vrijwilligersnetwerken zoals burens voor burens en buurtpreventienetwerken. Zij bereiden mee de jaarlijkse buurtvergaderingen voor en waken over de opvolging van de buurtplannen. De buurtambassadeurs vergaderen een keer per jaar met de burgemeester en een keer per jaar met het voltallige schepencollege. We starten deze op in de acht deelgemeenten en breiden dan geleidelijk uit naar de centrumbuurten. (Bestuursakkoord, p. 9)

In de spontane discussie die zich daarop ontspon, bleek duidelijk dat de intentie zeer gewaardeerd werd, maar de uitvoeringsmodaliteiten minder. De algemene teneur was dat het dorp zelf de ambassadeur moet kunnen aanstellen. Eén aanwezige stelde zich al kandidaat. Sommigen vinden dat de voorzitter van het Kuntichcomité die taak moet vervullen.

1.2 Straatambassadeurs

Er kwamen veel positieve reacties op het voorstel een systeem van straatambassadeurs in te voeren. Tegelijk was er ook veel verwarring over en wellicht daardoor ook weinig bereidheid om zelf actief mee te werken.

Er is een verschil tussen de burenhelpers van Burens voor Burens en de straatambassadeurs. Het zou mooi en praktisch zijn als huidige burenhelpers ook straatambassadeur willen zijn, maar dat hoeft niet. Straatambassadeurs hoeven geen burenhelpers te zijn.

Straatambassadeurs zijn antennes. Van hen wordt vooral verwacht dat ze ons laten weten dat er ergens veel zwerfvuil ligt, een bewoner verontrustend lang niet meer buitenkomt, er plots een grote barst in de weg is die gevaarlijk kan zijn... Gewoon signaleren, melden dus. Dat kost de tijd van een mailtje, een berichtje, een telefoontje. Het systeem is te vergelijken met het buurtpreventienetwerk: een Whatsappgroep waarvan de deelnemers onveilige/verdachte situaties melden.

Bij signaleren hoort ook het melden van bewoners die zelf geen sneeuw kunnen ruimen en wellicht ook op niemand een beroep kunnen doen.

Andere functies:

- Verwelkomen nieuwe bewoners: foldertje gaan afgeven, gesprekje.
- Doorgeefluik van hulpvragen van bewoners die zelf de stap niet (durven) zetten (vraagverlegenheid).

1.2 'Stoepenplan'

Lijkt vooral relevant voor het sneeuwruimen. Er zijn weinig bomen in de straten (maar dat gaat misschien veranderen?). Problemen met bladeren op de stoepen zijn nu waarschijnlijk zeer uitzonderlijk.

Organisatie hulp:

- We (Kumtichcomité, Buren voor Buren) leggen een lijst aan met adressen waar hulp nodig is (op grond van info van straatambassadeurs).
- We zoeken voor elk van die adressen een buur (zo dichtbij mogelijk) die wil helpen (o.a. bij de Buren voor Buren).
- Als het sneeuwt en de sneeuw blijft liggen (of als er veel bladeren op de stoep liggen), gaan die spontaan de stoep van die persoon opkuisen.

Vraagjes:

- Wat met het strooizout? Wordt dat door de stad geleverd?
- Waar blijven we met de bladeren?
- Kan er een Whatsappgroep gemaakt worden?

2 RUIMTELIJKE ORDENING

2.1 Buurtpark

- (a) Reglement. Er wordt gepleit voor een reglement voor het Buurtpark, o.m.
- honden aan de leiband, hondendrollen opruimen, geen zwerfvuil achterlaten ...
 - Bij evenementen, markten: terrein mag niet geschonden worden. Geen auto's of andere voertuigen op het grasveld. Eventueel gebruik van oprijplaten.
- (b) Indeling terrein
- Parking behouden, maar moet (duurzaam) aangelegd worden (bv. grasdallen).
 - Open ruimte behouden als voetbalterrein en voor kleine evenementen
 - Moestuindeeltje voor school
- (c) Infrastructuur/voorzieningen
- Meer bomen en ander groen (bv. een haag als grens tussen parking en buurtpark zelf)
 - Banken (als aanvulling op de bestaande picknicktafels)
 - Nutsvoorzieningen: water, elektriciteit, riolering
 - Sanitair (composttoilet?). Voorstel: sleutel aan een lokale vereniging te geven.
 - Opslagplaats (vervanging huidige container)
 - Meer vuilnisbakken (of strategischer geplaatst)
 - Infobord: honden aan de leiband, hondendrollen opruimen, geen zwerfvuil achterlaten
 - Overkapping tribune. O.a. voor KLJ
 - Spel: basketbal/korfbal
 - Inclusiviteit:
 - Inclusief speeltuig (voor kinderen met een beperking)
 - Beweegtoestel(len) voor senioren
 - Verhard wandelpad (bv. in dolomiet)
 - Toegang tot plein: verhard pad en zachtere helling vooraan

- (d) Wat kan de buurt zelf doen?
- Hulp bij aanplanting (buurtbewoners rechtstreeks aanspreken)
 - Helpen bij onderhoud door Mooimakers (wekelijkse opruiming zwerfvuil; gebeurt nu al)
 - Helpen zoeken naar fondsen
 - Toezicht? Directe burenen als 'straatambassadeurs'?
- (e) Wat verwachten we van de stad?
- Sanitair en nutsvoorzieningen
 - Onderhoud (vraag naar beter onderhoud petanqueveld)
 - Helpen zoeken naar fondsen

Opmerking. Een deelnemer betreurt dat het terrein niet gebruikt voor de bouw van een nieuwe school. Dat is evenwel een katholieke school (dus geen gemeenteschool), die achter het behoud van het Buurtpark staat.

2.2 Buurthuis

(a) Functies:

- Inloophuis: ontmoeting in een veilige, warme omgeving
- ontspanning: vrijetijdsbesteding
- ontplooiing: vormingsmomenten
- sociaal restaurant, soepcafé
- informatie en advies (zorgloket)
- beperkte medische hulp
- hygiënische bijstand (bv. douche)
- diensten van manicure, pedicure, wassalon
- administratieve hulp
- afhaalpunt online bestellingen
- afhaalpunt cash
- afhaalpunt boeken bibliotheek (beperkte bibliotheekfunctie. Voor mensen die niet zo mobiel zijn. Boeken kunnen online gereserveerd worden, een keer per week afgehaald worden in Tienen. Ze kunnen dan opgehaald worden in Kuntich (of bv. door Buren voor Buren rondgedeeld worden?).
- ? opslagplaats tuingereedschap om te delen

Voor het verenigingsleven:

- vergaderingen
- opslagplaats materiaal voor verenigingen: KHOT, KLJ, Trip Trap.

(b) Locatie

(i) Zaal Centrum (Ontmoetingscentrum, OC)

Voor de meesten komt alleen het OC (het terrein waarop het OC staat) in aanmerking, maar het huidige gebouw is niet geschikt (hoewel vooral de grote zaal goed gebruikt wordt en een belangrijke sociale functie heeft). Het is momenteel alleszins geen laagdrempelige ontmoetingsplaats, waar mensen dagelijks terecht kunnen. Wat moet er gebeuren?

- Kleine aanpassingen:
 - toegankelijkheid voor elektrische rolstoelen verbeteren (drempel is nu een belemmering)
 - Grote zaal: scherm en beamer voor projectie
- Eventueel verbouwen (voorlopig plan). Bv. oude klaslokalen voor buurthuisfuncties (KLJ, kerkfabriek, kantoor, vergaderlokaal, opslagruimte verenigingen (KHOT heeft grotere opslagplaats nodig).

- Langetermijnplan: nieuw gebouw, met ook een grotere multifunctionele zaal (die ook geschikt is voor toneeloptredens e.d., maar ook eenvoudig kan worden opgedeeld in kleinere ruimtes). Terras aan straatkant.

(ii) Sint-Gilliskerk (beheer Kerkfabriek)

Enkele deelnemers (één gesprekstafel) denken dat de Sint-Gilliskerk toch bruikbaar is als buurthuis als er geïnvesteerd wordt in enkele noodzakelijke infrastructurele aanpassingen:

- Sanitair
- Bar
- Keuken
- Lift. Is een absolute voorwaarde om de toegankelijkheid verbeteren.

De meesten vinden echter dat de kerk vooral ideaal is voor tentoonstellingen, concerten e.d. – niet voor feesten, jeugdfuiven e.d.

Vraag: wordt het knekelhuis bij de kerk momenteel benut?

(iii) Het duivenlokaal naast het Buurtpark

Privébezit (Obrafo), maar zou als voormalig parochiehuis ideaal zijn.

(iv) Café op het Sint-Gillisplein.

Staat nu leeg. Ideale ligging, maar is privébezit.

2.3 Sint-Gillisplein

Moet opnieuw aangelegd worden. Twee (strijdige) voorstellen voor reorganisatie:

- De hoofdweg tussen vluchtheuvel met boom en oude gemeentehuis (brasserie) opheffen en er een mooi dorpsplein van maken. Ook meteen een ideale plek voor evenementen.
- De weg aan de andere kant van de vluchtheuvel opheffen of althans blokkeren voor autoverkeer, maar dan verdwijnt de mogelijkheid van een groter dorpsplein en de bewoners van de huizen moeten hoe dan ook voor hun huis (of in hun garage) kunnen parkeren of stationeren (opladen).

2.4 Sint-Corneliuskapel Breisem

(beheer Kerkfabriek)

(a) Functies. De kapel is bruikbaar voor:

- Tentoonstellingen
- Kleinere evenementen (concerten, lezingen...)
- Buurtactiviteiten (feest, vergaderingen...)

(b) Uitrusting

- De verwarming functioneert goed, er is water, maar sanitair zou er wel moeten komen.
- De tuin rond kapel zou ingericht kunnen worden als ontmoetingsplek: banken plaatsen.

(c) Lokale coördinatie: daarvoor moet een vrijwilliger gezocht worden.

2.5 Geeststraat

Bos ter hoogte van de Geeststraat, naast de treinsporen openstellen om te spelen.

2.6 Glasbollenplek Maalderijweg

- Ontharden
- Vuilcontainers (glasbollen) ondergronds
- Vergroenen: boom (linde?) en bank

2.7 Glasbollenplek Breisem

Hoek Kerkomstraat en Koffiestraat.

Ook hier een leuke ontmoetingsplek van maken, meteen een duidelijk signaal aan sluisverkeer en hardrijders dat dit een woonzone en dorpskern is. Dit kan bv. gebeuren door de bestrating daar in een grote cirkelvorm te leggen, met middenin een grote (linde-)boom. De vuilcontainers in de grond, en wat bankjes en een zebrapad. Zo onderbreekt dit het steenweggevoel.

2.8 Maalderijweg

Het plan voor een bouwproject aan de spoorwegbrug is terecht afgekeurd door de stad. Elk bouwproject is nefast voor de waterhuishouding, de verkeersveiligheid en de diversiteit.

2.9 'Vondelpark'

(tussen Vondelstraat en Rietstraat).

- Lobbyen bij de stad om het terrein daadwerkelijk te verwerven (overname van Interleuven).
- Wandelpad (vlonderpad?) aanleggen, dat de Vondelstraat verbindt met de Rietstraat.
- Waarschijnlijk te nat/drassig om een recreatieve invulling te geven.

2.10 Tunnel Tassinstraat

Belangrijke verbinding tussen beide dorps helften die door de spoorweg gescheiden zijn, maar

- Gevaarlijk 's avonds en 's nachts (geen verlichting)
- Vaak overstroomd (pompen werken niet meer goed)
- Vaak vuil
- Toegankelijkheidsproblemen: 'scheve, losse stenen'

3 MILIEU

3.1 Groen

- Geveltuintjes promoten
- Meer bomen: op brede stoepen, op glasbollenpleintjes aan Maalderijweg en Kerkomstraat, en in buurtpark.
- Ontharden
 - Sint-Gillisplein verder ontharden (en vergroenen of grasdallen op de parkeerstrook)
 - Parking aan de kerk bij de postbus (grasdallen)
 - Glasbollenplein Maalderijweg
 - [Parking Hulsfrai (rechtover Dorpscafé)], hoewel dit privéterrein is.

3.2 Duurzaamheid

- Laadpalen aan de kerk, op parking en/of dichtbij hoogspanningscabine.
- Zonnepanelen in Buurtpark

3.3 Netheid

- Camera's: zeker aan de glasbollen van de Maalderijweg.

4 MOBILITEIT

4.1 Infrastructuur fietsers en voetgangers

- Meer en veiliger fiets- en voetpaden
- Voor fietsers: (degelijke) fietsstallingen op Sint-Gillisplein (cf. bushaltes), en voor OC.

4.2 Parkeergelegenheid

Over parkeerplaatsen zijn de meningen verdeeld. Er wordt meer parkeergelegenheid gevraagd in de buurt van de centrale bushalte (voor oudere mensen die naar het ziekenhuis zouden gaan, of naar Tienen of Leuven...).

4.3 Openbaar vervoer

- Betere busopstapplaatsen voorzien met faciliteiten voor minder mobiele mensen.
- Pleiten voor herstel van directe lijn naar Gasthuisberg.

4.4 Verkeersveiligheid

- Zone 30 in de hele dorpskern en een efficiëntere handhaving (frequente controles, camera's).
- Veiligheid in de schoolomgeving vergroten. Als zone 30 niet veralgemeend kan worden, toch vlak voor en vlak na de schooluren de zone 30 uitbreiden naar o.a. het Sint-Gillisplein. Veel kinderen moeten ergens op dit plein de oversteek maken.
- Strengere handhaving voor fout parkeren, zeker in de schoolomgeving.
- Sint-Gillisplein: doorrijdend verkeer beperken en trager maken. Een van beide wegen langs de vluchtheuvel met de boom opheffen/blokkeren (zie 2.3), zou kunnen helpen.
- Sluipverkeer (richting Willebringen en E40) in Sint-Barbarastraat tegengaan: alleen voor plaatselijk vervoer.
- Kerkomstraat 1. Snelheidsprobleem én geluidshinder in het eerste deel van de Kerkomstraat - vanaf Proxy Delhaize/steenweg. Hier zijn vorig jaar geen snelheidsremmers aangebracht en het elektronisch bord dat de gereden snelheid aangeeft ter hoogte van huisnr. 13, werkt ook niet meer. Gevolg: nog altijd te veel, te zwaar en te hard rijdend vrachtverkeer met name naar zandgroeve in Kerkom (van Godts, Vanschoonbeek, Janssens...). Door de verzakkingen en kapotte wegdek, is er bovendien heel veel geluidshinder en de trillingen hebben naar verluidt bij een aantal huizen al schade veroorzaakt.
- Kerkomstraat 2. Hoek met Koffiestraat, aan de glasbollen: een leuke ontmoetingsplek maken en signaal aan sluipverkeer en hardrijders. Zie boven, RO.
- Kerkomstraat 3. Zebrapad ter hoogte van Billighoutstraat, om wandelaars veilig naar boterveldweg te laten oversteken en het hier veel kindvriendelijker te maken. Ook hier is ruimte om een groen pleintjeseffect te creëren (op de huidige kasseistrook).
- Kerkomstraat 4. Vanaf de grens met Kerkom: straatbeeld dat nu aanwezig is in Kerkom, doortrekken naar Breisem. D.w.z. fietspad verder door laten lopen. Voetpaden en straatbeplanting en parkeerplaatsen.

4.5 Duurzame mobiliteit

- Laadpalen 4E aan de kerk.
- Autodelen promoten

5 ECONOMIE

5.1 Markt

Een markt, bv. weekendmarkt, op het nieuwe kerkplein of in het Buurtpark, op de nieuw aan te leggen parking. O.m. interessant voor mensen die niet meer naar de markt in Tienen kunnen met de bus).

5.2 Geldautomaat

Er is dringend nood aan een geldautomaat in Kumtich, vooral voor de senioren, minder mobiele mensen.

5.3 Administratieve ondersteuning

Waar de stad ondernemers mee zou kunnen helpen, is bij het 'navigeren' doorheen het administratieve landschap in Vlaanderen/België. Een ondernemer:

"Ik herinner me bijvoorbeeld dat we in 2023 ooit de vraag gesteld hebben of er een mogelijkheid was om wegwijzers te plaatsen aan de steenweg. Er werd toen meegegeven dat de gemeente hier niet voor bevoegd is, omdat dit een gewestweg is. Feitelijk is dit zeker correct en mits opzoekwerk zou ik vermoedelijk wel vinden hoe en waar dit aangevraagd kan worden, maar wegens tijdgebrek is dat er nooit meer van gekomen. Het zou heel erg helpen als de stad kan begeleiden/ondersteunen met dit soort vragen."

6 VEILIGHEID

Het Buurtpreventienetwerk zou bekender gemaakt moeten worden.

7 HET 'GOEDE LEVEN'

7.1 Evenementen

Er wordt meer ondersteuning gevraagd voor evenementen:

- Promotie:
 - Mogelijkheid om op een stadsforum/stadswebsite alle lokale activiteiten aan te kondigen.
 - De stad zou opnieuw publiciteitsborden kunnen plaatsen: niet enkel op het Sint-Gillisplein, maar ook op de invalswegen van het dorp.
- Logistiek
Betere mogelijkheden om materiaal van de stad te gebruiken: hekken, tenten, geluidsinstallaties, mobiele wc's
- Financieel
Bv. om materiaal te huren (mobiele wc's, lichtinstallaties, ...)

7.2 Verenigingen

Opmerkingen van KHOTK:

- Kan de Tiense muzikacademie geen antennes in de deelgemeenten plaatsen bv. voor notenleer.
- Er is in Tienen nood aan betaalbare ruimtes om concerten te spelen. De Manège is al heel groot (350 p) en kost ook veel."

7.3 Erfgoed

We juichen alle initiatieven toe om ons erfgoed te promoten: Kerk, kapel van Breisem, Romeinse site, tunneltraject 1835... Lokale vrijwilligers kunnen daarbij hand-en-spandiensten leveren, zoals in 2023 bij de tentoonstelling over de (ingestorte) spoorwegtunnel (inzet Kumtichcomité).

8 VARIA

8.1 Kumtich vs. andere deelgemeenten

Bij meerdere aanwezigen heerst het gevoel dat Kumtich stiefmoederlijk behandeld wordt. Kumtich is de op een na rijkste en de grootste deelgemeente (in aantal inwoners), terwijl het de poverste faciliteiten heeft (inz. ontmoetingscentrum). Er is de laatste 20 jaar geen enkele grote publieke besteding geweest.

8.2 Voorstellen lokale organisatie

Tijdens de vergadering zijn ook voorstellen gedaan en vragen gesteld voor de interne, lokale werking:

- Mogelijkheid om op kwartaalbasis een dorpsvergadering te houden.
- Trip-trap en KHOTK vragen aan Kumtichcomité om hun activiteiten mee in de programmaflyer op te nemen.
- Het thema Breisem kwam vaak aan bod. Hoe kunnen we Breisem bij Kumtich betrekken? Breisem hoort bij Kumtich, maar het Breisemse gevoel is toch anders, volgens enkele Breisemnaren. Zij vinden dat er nood is aan een 'écht Breisemcomité', een eigen dorpsvergadering en een eigen buurthuis.
- Voor het buurtpark zou het dorp een partnerschap kunnen aangaan met stad, maar welke instantie vertegenwoordigt dan het dorp? Een denkspoor was om een nieuwe vzw op te richten waar alle verenigingen in vertegenwoordigd zijn.

8.3 Voorstellen lokale activiteiten

Activiteiten Buurtpark:

- herhaling Boterhammen in het Buurtpark
- een dorpsfeest
- activiteiten voor tieners
- Trip Trap betrekken.